گزارش

وقتی «هنر» ابزار دادخواهی می‌شود

چهار دهه روایت «ترور» در سینمای ایران

سینمای ایران طی چهار دهه گذشته نسبت پدیده مذموم «ترور» بی‌تفاوت نبوده است و روایت‌هایی تکان‌دهنده‌ای از داغ‌هایی که تروریست‌ها بر دل مردم ایران گذاشته‌اند، بر پرنده نقره‌ای به تصویر درآمده است.

به گزارش ایرنا، حالا سه هفته‌ای می‌شود که هر سه‌شنبه، صحن معروف دادگاه کیفری شماره یک استان تهران میزبان برگزاری یک دادگاه بزرگ است؛ دادگاه رسیدگی به چهاردهه جنایت اعضا و سرکرده‌های گروهک تروریستی منافقین که از خردادماه سال ۱۳۶۰ کلید خورد و همچنان در قالب «ترور» جان و امنیت مردم ایران را تهدید می‌کند.

آنچه در فرآیند برگزاری این دادگاه موضوع یک پیگیری قضایی شده است، از سال‌ها قبل به‌عنوان یک داغ بر سینه مردم ایران سنگینی می‌کرد، مردمی که بیراه نیست اگر آن‌ها را بزرگ‌ترین قربانیان ترور در تاریخ معاصر جهان معرفی کنیم.

سینمای ایران طی چهاردهه گذشته نسبت به این واقعیت بی‌تفاوت نبوده و هر از گاهی «ترور» تبدیل به سوژه محوری یک روایت شده و در قالب یک فیلم روی پرده سینما به نمایش درآمده است.

حادثه تلخی که همزمان با سالروز ترور سردار حاج‌قاسم سلیمانی، در گلزار شهدای کرمان، شماری از زائران این شهید را به فیض شهادت رساند، بهترین گواه برای اثبات این ادعاست که پرچم‌داران «تروریسم» همچنان چش طمع به حیات و آرامش مردمان این سرزمین دارند. در چنین شرایطی این فیلمسازان هستند که در قالب فیلم و سریال می‌توانند روایت‌های تصویری خود را تبدیل به پیوستی هنری و رسانه‌ای برای انعکاس مظلومیت قربانیان ترور کنند.

آنچه در گزارش حاضر می‌خوانید بازخوانی پنج روایت شاخص سینمای ایران با موضوع «ترور» است که هرچند همه تولیدات سینمایی با این موضوع را شامل نمی‌شود اما در عین حال افسوس که نمی‌توانیم آن را مشتی نمونه «خروار» توصیف کنیم!

تعقیب سایه‌ها/ علی شاه‌حاتمی/ ۱۳۶۹

سینمای ایران در دهه ۶۰ متأثر از شرایط عمومی کشور، بخشی از تولیدات خود را به روایت تحولات سیاسی و اجتماعی سال‌های ابتدایی پس از انقلاب اختصاص داده بود و شکل‌گیری ژانر مستقلی به نام سینمای دفاع مقدس در سینما را هم می‌توان محصول همین تأثیرگذاری دانست. گروهک منافقین و فعالیت‌های خرابکارانه آن‌ها علیه مردم و انقلابیون هم یکی از همین سوژه‌های روز به حساب می‌آمد که دستمایه ساخت برخی فیلم‌های سینمایی در آن مقطع شدند.

فیلم سینمایی «تعقیب سایه‌ها» به کارگردانی علی شاه‌حاتمی یکی از شاخص‌ترین فیلم‌های آن دهه با موضوع ترورهای کور گروهک منافقین است. فیلمی که با انفجار یک خودروی بمب‌گذاری‌شده در خیابان و قربانی شدن گروهی از مردم عادی آغاز می‌شود و در ادامه روایت‌گر تلاش نیروهای امنیتی و انتظامی برای ردگیری عاملان این جنایت است. هر چند به‌قاعده دیگر فیلم‌های مرتبط با گروهک منافقین در دهه ۶۰ در این فیلم اشاره مستقیمی به این گروهک نمی‌شود و نامی از آن‌ها در دیالوگ‌ها نیست اما امروز می‌توان این فیلم را یکی از صریح‌ترین تصاویر ثبت‌شده از جنایت‌های کور منافقین علیه مردم ایران در سال‌های ملتهب دهه ۶۰ به حساب آورد.

بادیگارد/ ابراهیم حاتمی‌کیا/ ۱۳۹۴

فیلم سینمایی «بادیگارد» با یک اقدام تروریستی علیه یکی از مقامات مسئول آغاز می‌شود. هرچند روایت اصلی فیلم درباره محافظ مستقیم این مقام مسئول است اما ابراهیم حاتمی‌کیا در دو سکانس کلیدی فیلم خود، تصاویری تکان‌دهنده از اقدامات تروریستی علیه ایران را به تصویر درآورده است.

در سکانس ابتدایی فیلم، زمانی که یکی از دولتمردان برای بازدید مردمی به میان اهالی یک روستا می‌رود، محافظ او متوجه ورود فردی ناشناس با لباسی متفاوت در میان اهالی بومی می‌شود و با اینکه به درستی نیت او برای عملیات انتحاری را حدس می‌زند اما چاشنی‌های بمب به دست ناظران دور دست فعال شده و مدیر مربوطه در کنار اهالی منطقه قربانی ترور می‌شوند.

حیدر که مسئولیت حفاظت از این مقام مسئول را برعهده داشته در ادامه عهده‌دار مسئولیت حفاظت از یک دانشمند جوان هسته‌ای می‌شود و در سکانس پایانی فیلم شاهد بمب‌گذاری روی درب خودروی این دانشمند هستیم. حیدر این بار هم تهدید را به موقع متوجه می‌شود اما خودش قربانی ترور می‌شود و به شهادت می‌رسد.

ماجرای نیمروز/ محمدحسین مهدویان/ ۱۳۹۵

بی‌تردید یکی از جریان‌سازترین فیلم‌های سینمای ایران در دهه ۹۰ با موضوع تاریخ معاصر را باید همین فیلم «ماجرای نیمروز» دانست. فیلمی به کارگردانی محمدحسین مهدویان که سبک خاص فیلم‌سازی او درباره سوژه‌های تاریخی را به تثبیت رساند.

مهدویان در این فیلم به جای بازخوانی مستقیم اقدامات تروریستی گروهک منافقین در تابستان سال ۱۳۶۰، سراغ روایت تلاش یک تیم امنیتی برای مواجهه با آن‌ها رفت اما فرازهایی تکان‌دهنده از این فیلم به بازنمایی اقدامات تروریستی این گروهک اختصاص پیدا کرد.

سکانس مربوط به ترورهای کور این گروهک علیه مردم ایران و مشخصا تک پلان‌هایی مانند پلان در آغوش کشیدن یک دختربچه غرق خون توسط کاراکتر کمال با بازی هادی حجازی‌فر به خوبی در حافظه مخاطبان سینمای ایران حک شده و حکم سندهای تصویری تکان‌دهنده‌ای علیه «تروریسم» را پیدا کرده است.

ضد/ امیرعباس ربیعی/ ۱۴۰۰

فیلم سینمایی «ضد» هرچند همین روزها در حال اکران عمومی در سینماهای کشور است اما تولید آن مربوط به دو سال پیش است و برای اولین‌بار در چهلمین جشنواره فیلم فجر شاهد رونمایی از آن بودیم.

امیرعباس ربیعی کارگردان جوانی است که در اولین فیلم خود یعنی «لباس شخصی» سراغ بازخوانی بخشی از تاریخ معاصر با محوریت حزب توده رفت و در گام دوم تلاش کرد قطعه‌ای دیگر از پازل روایت سینمای ایران از اقدامات جنایت‌کارانه منافقین را کامل کند.

فیلم «ضد» اولین روایت سینمایی از حادثه تروریستی بمب‌گذاری در دفتر مرکزی حزب جمهوری در هفتم تیرماه سال ۶۰ محسوب می‌شود و در فرازهایی از این فیلم شاهد جزییاتی از اجرای این عملیات از سوی عاملان منتسب به گروهک منافقین و تلاش آن‌ها برای حذف شهید بهشتی هستیم. این حادثه تروریستی که از شاخص‌ترین حوادث تروریستی در سال‌های ابتدایی پس از انقلاب محسوب می‌شود، پیش از این سوژه مستندی با عنوان «ترور سرچشمه» به کارگردانی محمدحسین مهدویان هم قرار گرفته بود.

هناس/ حسین دارابی/ ۱۴۰۱

اما واقعیت تلخ درباره اتفاقات تروریستی علیه مردم ایران، دنباله‌دار بودن این حوادث از گذشته تا به امروز است. سایه ترور در تمام چهار دهه گذشته از سر مردم بی‌دفاع ایران کم نشده و همچنان از سوی دشمنان ایران به‌عنوان ابزاری برای حذف سرآمدان و پرچم‌داران نظام اسلامی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

فیلم سینمایی «هناس» را می‌توان یکی از اولین روایت‌های سینمای ایران با موضوع ترور دانشمندان هسته‌ای به حساب آورد. هر چند این سوژه پیش‌تر در فیلم‌هایی همچون «روباه» به کارگردانی بهروز افخمی هم مورد اشاره قرار گرفته بود اما حسین دارابی در دومین فیلم کارنامه خود، روایت تکان‌دهنده و مستقیم از ترور یکی از دانشمندان هسته‌ای ایران را به تصویر درآورده است. سکانس مربوط به شلیک مستقیم گلوله به شهید داریوش رضایی‌نژاد در برابر چشم همسر و فرزندش، از سکانس‌های تکان‌دهنده در سینمای ایران است که تصویری عریان از یک اقدام تروریستی را پیش چشم مخاطبان به نمایش می‌گذارد.

معاون سیما از تولید سریال‌های جدید با موضوع حاج قاسم خبر داد

معاون سیما گفت: وظیفه همگی ماست درباره قهرمانان ملی کشور بیش از این مایه بگذاریم و آن‌ها را به جامعه و در سطح جهانی به دنیا بشناسانیم. مردم با دیدن سریال «ترور» با ویژگی‌های سردار دل‌ها بیشتر آشنا خواهند شد و امیدوارم این مینی سریال، تاثیرش را در ذهن، جان و روح مردم بگذارد.

محسن برمهانی، معاون سیما در در مراسم رونمایی از سریال «ترور» با اعلام تداوم ساخت مجموعه‌هایی نظیر این سریال گفت: مرکز سیما فیلم همچنان تولید مجموعه‌های نمایشی با موضوع حاج قاسم را در دستور کار خود دارد.

معاون سیما ضمن قدردانی از دست اندرکاران و تولیدکنندگان سریال «ترور» بیان کرد: دکتر جبلی رئیس سازمان دو سال پیش وعده تولید این سریال را داده بودند و تاکید داشتند سریال با موضوع حاج قاسم امسال به پخش خواهد رسید که خدا رو شکر به همت تهیه کننده، کارگردان و همه دست‌اندرکاران این اتفاق رخ داد.

برمهانی ادامه داد: وظیفه همگی ماست درباره قهرمانان ملی کشور بیش از این مایه بگذاریم و آن‌ها را به جامعه و در سطح جهانی به دنیا بشناسانیم. مردم با دیدن سریال «ترور» با ویژگی‌هایی سردار دل‌ها بیشتر آشنا خواهند شد و امیدوارم این مینی سریال، تاثیرش را در ذهن، جان و روح مردم بگذارد.

مجتبی امینی تهیه کننده سریال «ترور» هم در خصوص شرایط تولید این اثر گفت: عوامل این اثر برای به سرانجام رساندن آن در موعد مقرر تلاش شبانه روزی انجام دادند و کار به صورت معجزه آسایی به زمان تعیین شده برای پخش رسید. شاید بتوان گفت «ترور» یکی از فاخرترین سریال‌های دهه اخیر تلویزیون است که با کیفیت بالایی هم تولید شده است.

تهیه کننده سریال «ترور» افزود: این مجموعه در شهرهای مختلف کشورمان فیلمبرداری شده و قسمتی از داستان سریال که در سوریه روی می‌دهد در کرمان شبیه سازی شده است. این نخستین اثر داستانی با موضوع شهیدحاج قاسم است که با همکاری مرکز سیمافیلم و موسسه شهید آوینی تولید شده است.

امینی ادامه داد: همه دست اندرکاران با عشق و غیرتمندانه این اثر را خلق کردند و همه ما این را حس کردیم که نفس شهید والامقام در تمامی لحظه‌های جاری بود و همه گره‌ها را باز می‌کرد که انشاالله این اثر مانا خواهد شد.

اخطاریه
حوزه ثبت ملک نور
از اداره ثبت اسناد و املاک نور

به: کلیه مالکین مشاعی پلاک ۱۴ فرعی از ۴۶ اصلی واقع در عباسا –شهر کلا بخش ده ثبت نور خانها و آقایان علی اکبر دیوسالار، امید شایگان، سپیده تکتم، قمر اسماعیلی ،رامبد یوسفی ، علیرضا یورتچی، علیرضا کلارستاقی ،زهرا واحدی ،محسن فهیمی، محمد جواد سمواتی ،ماه نسا میرزایی، علی یزدان شناس ، مریم نوروز پور، داود دادسار، محمد صادق بلباسی ، طاهر رنجبر، مرضیع اعرابی ،حسین کیانی خراجی، رضا سلمان زاده ،سید رضا حسینی ،نعمت اللّه نور بخش، عین اللّه نوربخش ، محمد رضا داسار، علی یزدان شناس ، مصطفی زاغ پشت ،علی اکبر اکبری ، آپامه باشی ، علیرضا واحدی ، آرزو زاغ پشت ، مسعود پور حسن، محسن نصراللهی ،مطهر رنجبر، حسین حسینی، شهربانو رمضانی، قربان بائد ، معین صادقی ،علیرضا واحدی ،قاسم کریمی اشکاوندی

نظر به اینکه اداره منابع طبیعی و آبخیزداری نور با ارائه سند مالکیت تک برگی کاداستری به مالکیت دولت جمهوری – اسلامی ایران به نمایندگی سازمان جنگلها و مراتع کشور مربوط به پلاک ۱۴ –فرعی از ۴۶ –اصلی بخش ده ثبت نور و تقاضای تفکیک (یک قطعه از پلاک فوق الذکر را به دو قطعه نموده است در اجرای طرح واگذاری (ماده ۳۱) اسکان دام و ماده ۳۱ قانون حفاظت (طرح خروج و اسکان دام –) قطعه اول به مساحت ۲۸۰۰۰ متر مربع و قطعه دوم باقیمانده پلاک را برابر درخواست وارده به شماره ۱۳۵۱۵/۲۸/۱۰۷/۱۴۰۲ مورخه ۱۴۰۲/۱۰/۵ از این اداره نموده که منجر به تخصیص پلاک تحت شماره ۳۹ فرعی مفروض مجزا از ۱۴ فرعی از ۴۶ –اصلی بخش ده (قشلاقی) ثبت نور گردیده است لذا به کلیه مالکین مشاعی پلاک ۱۴ فرعی از ۴۶ اصلی اخطار و ابلاغ میگردد چنانچه به عملیات تفکیکی معترض باشند و یا اعتراضی داشته باشند می توانند ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار اگهی ابلاغ (که در روزنامه چاپ و منتشر میشود) اعتراض خویش را به این واحد ثبتی تحویل نمائید .

شناسه آگهی: ۱۶۳۶۶۶۹
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶

علی سعادتی
مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نور

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان بوشهر

برابر رأی شماره ۱۴۰۲۶۰۳۲۴۰۰۲۰۰۲۲۹۲ مورخه ۱۴۰۲/۹/۳۰ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی برازجان صرفات مالکانه و بلامعارض متعلق به آقای سید مجتبی موسوی فرزند سید جواد به شماره شناسنامه ۲۱۱۴۳ و شماره ملی ۳۵۲۰۲۰۵۸۰۷ صادره از دشتستان در ششدانگ یک باب مغازه به مساحت ۴۱/۹۰ متر مربع قسمتی از پلاک ۴ فرعی از ۱۳۱۵ اصلی واقع در بخش سه بوشهر حوزه ثبت ملک برازجان شهر برازجان خریداری شده از آقایان عوض و محمد جعفر ریاحی مطلق برازجانی به ایشان واگذار گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود. در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ اولین انتشار آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. صدور سند مالکیت مانع مراجعه متضرر به مراجع ذیصلاح قانونی (دادگاه) نیست.
تاریخ انتشار نوبت اول ۱۴۰۲/۱۰/۱۶
تاریخ انتشار نوبت دوم ۱۴۰۲/۱۱/۱

حمید رضا باقر پور
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان دشتستان

آگهی دعوت به افراز

نظر به اینکه آقای رمضانعلی مشتاقی مالک مشاعی از ششدانگ پلاک ۵۳۱ فرعی از ۲۵ اصلی بخش ۱ قشلاقی ثبت نوشهر را برابر درخواست وارده به شماره ۱۳۳۲۹ مورخه ۱۴۰۲/۰۵/۳۱ تقاضای افراز حصه و سهمی مشاعی خویش از کل ششدانگ پلاک فوق از این اداره نموده و از با توجه به اینکه طبق دستور ریاست محترم مبنی بر آگهی اخطاریه افراز به خانم پروین مشتاقی و آقایان قربانعلی مشتاقی – محمد علی مشتاقی و کرمعلی مشتاقی به دلیل عدم حضور و الصاق آگهی اخطار افراز به ایشان لذا مراتب به استناد ماده ۱۸ آئین نامه اجرای اسناد رسمی للازم الاجراء آگهی میگردد و از خانم پروین مشتاقی و آقایان قربانعلی مشتاقی – محمد علی مشتاقی و کرمعلی مشتاقی و کسانی که حق و حقوقی در این ملک دارند دعوت به عمل می آید تا در ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۷ در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند تا با حضور و نظارت آنان عمل افراز برابر مقررات صورت پذیرد بدیهی است عدم حضور خوانده مانع از اجرای عملیات افرازی نخواهد شد.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۰/۱۶
شناسه آگهی: ۱۶۳۶۲۶۳

علی اکبر مقدسی فر– رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان نوشهر

صحبت‌های مهران رجبی درباره حادثه تروریستی کرمان

هنرمندان نگران لشکر فحاش فضای‌مجازی نباشند

مهران رجبی بازیگر شناخته شده سینما و تلویزیون ضمن محکومیت حمله تروریستی در کرمان، نکته‌ای قابل تأمل درباره واکنش‌های چشمگیر و گسترده هنرمندان مطرح کرد.

به گزارش تسنیم، انفجار بمب در مسیر حرکت کرمانی‌ها و سایر هموطنان که برای برپایی مراسم چهارمین سالگرد شهادت سردار سلیمانی به سمت مزارش حرکت می‌کردند، موجی از غم و ناراحتی را در بین مردم ایران به وجود آورد، اما این بار واکنش‌ها متفاوت بود. اگر در ماجرای «غزه» و برخی مناسبت‌های دیگر برخی چهره‌ها به میدان نیامدند و خبری از واکنش نبود، چهارشنبه گذشته ماجرا متفاوت بود چون از همان ساعات اولیه بروز حادثه تروریستی همه آمدند که ماجرای فشارِ روانی بر چهره‌ها و حمله «فیک‌نیوزها» و حتی عبارت «نطق‌کشی از هنرمندان» را نیز در پی داشت.

مهران رجبی که همواره به دلیل واکنش‌های منطقه‌ای که نسبت به حوادث داشته از سوی فیک‌نیوزها و برخی افراد دچار توهم تحت فشار بوده، ضمن محکوم کردن حمله تروریستی کرمان واکنش قابل تأملی داشت و به خبرنگار تسنیم گفت: بگذارید در وهله اول این اتفاق تلخ را به همه مردم عزیز ایران تسلیت بگویم مخصوصاً کرمانی‌هایی که آمدند سالگردی باشکوه برای سردار دل‌ها برگزار کنند. نکته اینجاست که نباید فراموش کنیم اگر کشوری بخواهد به قله‌های موفقیت دست یابد باید استقلال واقعی داشته باشد و قطعا این استقلال هزینه خواهد داشت که خوب طبیعی است که باید برای رسیدن به این امتیاز هزینه هم پرداخت شود و حادثه غم‌انگیز کرمان را هم باید در همین زمینه بررسی کرد.

وی افزود: به‌یاد دارم ۱۷ ساله که بودم واقعه هفتم تیر و شهادت شهید بهشتی رقم خورد. حضرت امام خمینی(ره) آن موقع فرمودند «بکُشید ملت ما را، ملت ما بیدارتر می‌شود.» آن موقع جوان بودم و درک درستی از این جمله پیدا نکردم. شاید الان به قضاوت درست‌تری رسیده‌ام و می‌بینم چقدر این جمله حکیمانه است.

این بازیگر سینما و تلویزیون ضمن محکوم کردن دوباره حادثه تروریستی کرمان تصریح کرد: شما سال دیگر مسیر گلزار شهدای کرمان را ببینید؛ خواهید دید این مسیر پررهروتر خواهد شد. اگرچه امسال تعدادی از هموطنان ما شهید شدند اما سال بعد تأثیر خون این شهدا را خواهید دید که منحصر به هموطنان ما نیست و تردید ندارم از چند کشور دنیا به این مسیر می‌آیند و مزار شهدا را به قدوم خود مزین می‌کنند تا مطهر شوند. وی در ادامه گفت: من واقعاً نظاره‌گر اتفاقات قشنگی هستم که در ویدئوهای ارسالی می‌بینم. خانواده‌ای که بعد از این اتفاق پا به این مسیر می‌گذارند و می‌گویند شهادت خانوادگی‌اش لذت دارد و آنها را مستحکم‌تر می‌کند. این جملات پُر از غرور است و کسانی را مأیوس می‌کند که این چنین حوادث جنایتکارانه‌ای را تدارک می‌بینند.

او در واکنش به پیام‌های گسترده همکاران هنری‌اش تأکید کرد: در پی این اتفاقات تلخ اما از یک همگرایی و هم‌افزایی بسیار خوشحالم از اینکه همکاران هنرمندم آرام آرام متوجه واقعیت ماجرا می‌شوند، در پشت پرده چه هیولاهایی وجود دارند که از هیچ جنایتی در حق این مردم ابا ندارند. این مردم ما می‌توانند خود ما هنرمندان باشیم که در آنجا یا خودمان یا فرزندان‌مان یا اقوام‌مان حضور داشته باشند. کسی بمبی را در جایی منفجر کند و این‌ها بی‌هدف‌ترین‌های روی کره زمین‌اند که آتشِ جنایت‌شان می‌تواند جنایت ما و همکاران‌مان را بگیرد.

رجبی درپایان خاطرنشان کرد: بعضاً می‌شنوم همکاری از میان هنرمندان ما به فشار روانی بر روی چهره‌ها یا ناسزای فضای‌مجازی توسط اکانت‌های فیک می‌گوید و می‌نویسد. اصلاً همکاران ما نگران توهین‌های بیگانگان، معاندین و لشکر فحاش فضای‌مجازی نباشند. عزت را فقط از خدای بزرگ طلب کنید و مقدمه عزت این است ما درست ببینیم، درست قضاوت کنیم و جنایت‌های ابرجنایت‌کاران بین‌المللی را محکوم کنیم.

یادداشت

لزوم برخورد با عوامل ساختِ «دانکی»

توهین سینمای آبدوغ‌خیاری بالیوود به مرزبانان غیور ایرانی

علی کلانتری

عوامل سازنده فیلمِ هندی «دانکی» با انتشار سکانسی از مرزبان ایرانی ثابت کردند که هیچ شناختی از ایران و مردم آن ندارند.

سینما آیینه تمام‌قد انعکاس احساسات و عواطف و گاهی مروری بر اتفاقات گذشته برای شفاف‌سازی نسل حاضر و یا شاید برخی اوقات تصمیمی برای تخریب وجهه برخی از قومیت‌ها و یا کشور خاصی است. قضیه «هولوکاست»، «جنگ جهانی اول و دوم»، «برده‌داری در آمریکا و برخی کشورهای اروپایی»، «حادثه ۱۱ سپتامبر» و حتی «جنگ هشت‌ساله ایران و عراق»، حوادث و اتفاقاتی است که در سال‌های اخیرِ سینما بسیار دست‌مایه ساخت فیلم‌ها و سریال‌هایی شده که هرکدام از یک منظر به این اتفاقات پرداخته‌اند و گاهی حق مطلب را ادا نکرده‌اند و به‌اصطلاح قدیمی‌ها از آن ور بام افتاده‌اند و باعث رنجش خاطر عده‌ای شدند که فیلمنامه را خلاف واقعیت و یا حتی توهین به عده‌ای خاص دانسته‌اند. راه دور نمی‌رویم، همین چند سال پیش بود که سریال «سرزمین مادری» ساخته کمال تبریزی از سوی هم‌وطنان لُر زبان مورد انتقاد قرار گرفت و همین مورد باعث شد که پخش سریال به دلیل احترام به هم‌وطنان تا رفع ایرادات وارده، به تعویق بیفتد و در سال جاری روی آنتن صداوسیما برود. سریال «نون خ» و «پایتخت» نیز از این قاعده مستثنی نبودند و به دلیل اینکه به قشر و زبان خاصی از ایران پهناور اشاره داشتند در ابتدا مورد انتقاد برخی قرار گرفتند و عوامل بااحتیاط و دقت بیشتری سعی کردند بقیه سریال را بسازند و روی آنتن ببرند.

حال این قضیه تصوری جهانی به خود گرفته و برخی از فیلمسازان، یا از روی ناآگاهی یا از روی شیطنت قصد دارند با تحریف برخی واقعیت‌ها، چهره نادرستی از یک قشر خاص و یا یک کشور را به جهانیان القا کنند. کمی به عقب بازگردیم، «استیون اسپیلبرگ» با ساخت «فهرست شیندلر» در سال ۱۹۹۳، سرو صدای عجیبی به پا کرد، فیلمی در خصوص آوارگان یهودی و مصائب آنها برای رهایی از بند و اردوگاه‌های آلمان نازی که در آن زمان برخی از صحنه‌های فیلم، مورد انتقاد بسیاری از یهودیان قرار گرفت.

سینمای بالیوودِ هندوستان که بیشتر به سینمای عاشقانه و ترکیبیِ از اغراق و حرکات موزون شهرت دارد در آخرین ساخته خود به کارگردانی «راجکومار هیرانی»، «دانکی» را به روی پرده برده است. این فیلم بر اساس یک روش مهاجرت غیرقانونی به نام «مهاجرت دانکی» ساخته شده است. درون‌مایه این فیلم بر اساس گروهی است که سعی دارند به دلیل مشکلات عدیده از هندوستان مهاجرت، و خود را به سرزمین و آمال و آرزوهایشان یعنی اروپا برسانند.

داستانِ توهین و تحریف این فیلم از جایی شروع می‌شود که در مسیر فیلمنامه، این گروه سعی دارند برای رسیدن به مقصد، از هنگ مرزی ایران رد شوند. در فیلم و در این سکانس نشان داده می‌شود که ماموری به‌ظاهر ایرانی با گرفتن رشوه اجازه عبور مهاجران غیرقانونی را می‌دهد؛ ولی دقایقی بعد افسر ارشد ایرانی با تعقیب و گریز به مهاجران هندی می‌رسد و با راه‌انداختن حربه‌ای اجازه فرارکردن سه نفر از مهاجران را می‌دهد؛ ولی در ادامه با اسلحه اقدام به کشتن آنها می‌کند. در ادامه نیز با دستگیری مابقی اعضای مهاجر در پایگاهی قصد تجاوز به یکی از زن‌های گروه را دارد که با پادرمیانی شاهرخ خان (یکی از بازیگران این فیلم)، مأمور ایرانی مورد ضرب و شتم قرار می‌گیرد و مهاجران در نهایت فرار می‌کنند.

با نگاهی دقیق به روایت این سکانس، پُر واضح است که کارگردان هندی هیچ زمینه و اطلاعاتی نه از ایران دارد و نه ایرانی جماعت، حتی لوکیشن و میزانسنی را هم که برای فیلم‌برداری این سکانس انتخاب کرده‌اند هیچ شباهتی با آنچه که در ایران است ندارد. توهین مستقیم به مرزبانان ایرانی و ادعا به گرفتن رشوه برای ردکردن مهاجران غیرقانونی و انگِ تجاوز به غریبه‌ها نکاتی است که نمی‌شود به‌راحتی از کنار آن عبور کرد.

همان‌طور که در ابتدای مطلب عرض شد سینما درگاهی است همه‌گیر که می‌تواند احساسات و عواطف و حتی گلایه‌ها و حرف‌های شخصی و حتی سیاست‌های یک کشور را به دیگران بدون جنگ و خونریزی القا کند. کاری که سینمای بالیوود در فیلم دانکی انجام داده که از قضا در مدت کوتاه اکران به فروش و استقبال خوبی نیز دست پیدا کرده، مصداق بارز توهین به ایران و ایرانی است و اصلاً بویی از سهل‌انگاری و یا عدم آگاهی از آن به مشام نمی‌رسد.

از زمان اکران تا به امروز و زمان انتشار این مطلب با فرض همه‌گیر بودن این قضیه در فضای مجازی، همچنان مقامات هندوستان در سکوت به سر می‌برند و هیچ یک در قبال این توهین فاحش واکنش درخوری نشان نداده‌اند. جالب اینجاست که به‌غیراز «ساترا» که انتشار این فیلم را در شبکه‌های نمایش خانگی به دلیل آنچه که توهین فاحش به مرزبانان غیور ایرانی قلمداد شده، ممنوع اعلام کرده هیچ یک از مقامات رسمی ایران، علی‌الخصوص وزارت خارجه کشورمان نسبت به این موضوع، موضع‌گیری نداشته‌اند. همه می‌دانند که در این برهه حساس چه از لحاظ سیاسی و چه از لحاظ اقتصادی، کشور درگیر هجمه‌های سنگین داخلی و خارجی است، کشور با معضل‌های بزرگی همچون حادثه تروریستی ۱۳ دی‌ماه کرمان که به شهادت مظلومانه تعدادی از هم‌وطنانمان منجر شد، دست‌وپنجه نرم می‌کند، ولی این مسائل دلیلی بر این نیست که مقامات و مسئولین از تهدیدهایی این‌چنینی و تخریب چهره ایران در جوامع جهانی، غافل شوند .

جا دارد مسئولین، علی‌الخصوص وزارت امور خارجه و کانون اسلامی فارغ‌التحصیلان شبه‌قاره هند با انتشار بیانیه‌ای اعتراضی نسبت به این فیلم و ارسال آن به سفارت هندوستان در ایران، ناراحتی و رنجش خاطر را نسبت به این فیلم ضدایرانی به‌صورت علنی بیان کنند. انفعال در این قضیه به‌خصوص بعد از موضع‌گیری نه‌چندان راسخ هندوستان در قبال قضیه طوفان الاقصی و روابط اقتصادی آنها با رژیم صهیونیستی می‌تواند در درازمدت باعث بروز مشکلاتی بین‌المللی شود که در نهایت حل آن، انرژی زیادی را می‌طلبد.